

اخلاق در مطالعات بر مبنای جامعه

سمیه حسین پور نیازی^۱، پروین میرمیران^{۲*}

۱. دانشجوی دکتری تخصصی پژوهش، مرکز تحقیقات تغذیه در بیماری‌های غدد درون‌ریز، پژوهشکده علوم غدد درون‌ریز و متابولیسم، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۲. استاد گروه تغذیه بالینی و رژیم‌درمانی، دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی، انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی کشور، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: پژوهش بر مبنای جامعه، مأموریت اخلاقی سنگین‌تری نسبت به سایر پژوهش‌ها دارد، زیرا باید به این نتیجه برسد که چگونه می‌توان با روش بهتری مشکلات مربوط به سلامتی در جمعیت مورد پژوهش را بهبود بخشید و در عین حال از حقوق جمعیت مورد مطالعه خود حفاظت کرد. هدف از این مطالعه بررسی اصول اخلاقی در پژوهش‌های بر مبنای جامعه و رعایت آن در سطوح مختلف جامعه، کارکنان و شرکت‌کنندگان است.

مواد و روش‌ها: این مقاله مروری پایگاه‌های اطلاعاتی PubMed، Web of Science، Google Scholar، Scopus، بانک اطلاعات نشریات ایران (Magiran)، پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID) با واژگان کلیدی Ethic و Community Based Studies و Population Based Studies جستجو شد.

یافته‌ها: پنج اصل اخلاقی که باید در پژوهش‌های بر مبنای جامعه در نظر گرفته شود، شامل ۱- محافظت از سلامتی و تندرستی جمعیت‌ها؛ ۲- احترام به جمعیت‌ها و حق آن‌ها در رابطه با تصمیم‌گیری برای خود؛ ۳- حفاظت از جمعیت آسیب‌پذیر و لزوم توضیحات ویژه در مورد پژوهش؛ ۴- حفاظت از اطلاعات محرمانه، یکپارچگی و محترم‌شمردن جمعیت‌ها؛ ۵- توزیع عادلانه فواید حاصل از تحقیق در جمعیت‌ها و اهمیت ایجاد زیرساخت‌ها. این اصول اخلاقی باید در سه سطح شامل جوامع بزرگ‌تر که در آن‌ها پژوهش اجرا می‌شود (جوامع میزبان)، کارکنان و شرکت‌کنندگان در پژوهش لحاظ شود.

ملاحظات اخلاقی: صداقت و امانتداری در گزارش مقالات رعایت شد و یافته‌های حاصل از این مقالات بدون سوگیری بیان شد.

نتیجه‌گیری: رعایت اخلاق در پژوهش مانند ارائه نتایج به جامعه سبب مشارکت فعال جامعه در پیشرفت پژوهش‌های مبتنی بر جامعه می‌شود.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۵/۰۸

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۱/۱۷

تاریخ انتشار: ۹۹/۰۱/۰۸

واژگان کلیدی:

اخلاق

مطالعات بر مبنای جامعه

* نویسنده مسئول: پروین میرمیران

آدرس پستی: ایران، تهران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی کشور، دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی.

تلفن: ۲۱ ۲۲۴۳ ۲۵۰۰

نمبر: ۲۱ ۲۲۴۱ ۶۲۶۴

پست الکترونیک:

mirmiran@endocrine.ac.ir

۱. مقدمه

منظور از پژوهش بر مبنای جامعه، پژوهش در نمونه‌های انسانی در سطح جامعه است که هدف آن شناسایی عوامل خطر در جامعه، کشف مداخلات و اطلاعات جدید به منظور پیشگیری از آغاز یک بیماری، توقف پیشرفت یک بیماری، یا بهبود یک بیماری در جامعه، است تا از سلامت جامعه حفاظت شده و وضعیت بهداشت را در جامعه مورد نظر و نیز در صورت امکان در سایر جوامع ارتقا بخشد (۱). این نوع از پژوهش با پژوهش‌های بر مبنای بیماری که هدف آن بهبود یا درمان یک بیماری خاص، بدون توجه به عضویت آن فرد در جامعه خاصی است، متفاوت است، اگرچه هر دو پژوهش بر روی نمونه‌های انسانی است، برخلاف پژوهش‌های بر مبنای بیماری که هدف آن‌ها بیماری‌هایی است که فرد به آن مبتلا شده است (بدون توجه به محل زندگی یا شرایط زندگی آن‌ها)، جامعه هدف در پژوهش بر مبنای جامعه، معمولاً افراد سالم یا در معرض خطر بیماری است. بنابراین مطالبات اخلاقی در این نوع از پژوهش، در مقایسه با مطالبات اخلاقی در پژوهش بر مبنای بیماری، رویکردهای استانداردهای اخلاقی را دچار چالش می‌کند (۲). دلیل این موضوع نیز بر این مبنا است که پژوهش بر مبنای جامعه، مأموریت اخلاقی سنگین تری نسبت به سایر پژوهش‌ها دارد، زیرا باید به این یافته برسد که چگونه می‌توان با روش بهتری مشکلات مربوط به سلامتی در جمعیت مورد پژوهش را بهبود بخشید و در عین حال از حقوق جمعیت مورد مطالعه خود حفاظت کرد. از سوی دیگر برخلاف پژوهش بر مبنای بیماری، پژوهش بر مبنای جامعه باید اثرات بهداشتی بیشتری در جمعیت مورد مطالعه خود داشته باشد (۳). همه این موارد بیانگر این موضوع می‌باشد پژوهشگران در مطالعات بر مبنای جمعیت با چالش‌های اخلاقی منحصر به فردی مواجه هستند که ناشی از شرایط جامعه مورد پژوهش آن‌ها، روش‌های پژوهشی آن‌ها و دخالت یافته‌های آن‌ها در گروه‌های اجتماعی است.

تاکنون چارچوب اخلاق در پژوهش در مطالعات پژوهش‌های کارآزمایی بالینی به خوبی تدوین شده است، ولی اصول اخلاق در پژوهش بر مبنای جامعه به خوبی مورد بررسی قرار نگرفته است و در این مطالعات نمی‌توان از اصول چارچوب اخلاقی پژوهش‌های کارآزمایی بالینی استفاده کرد، زیرا تمرکز پژوهش‌های بر مبنای جامعه بر جمعیت نسبت به فرد تأکید دارد. در این مطالعات موضوع‌های مانند رضایت آگاهانه، حفاظت از اطلاعات شخصی و محرمانه و ارتباطات بین پژوهشگران و شرکت‌کنندگان دارای پیچیدگی بیشتری است و اهمیت این موارد فراتر از نمونه پژوهش فردی است (۳). در این مقاله مروری به بررسی اصول اخلاقی که در پژوهش‌های بر مبنای جامعه باید مورد توجه قرار گیرد، رعایت اصول اخلاقی در سطوح مختلف در پژوهش‌های بر مبنای جامعه و راهکارهایی برای افزایش مشارکت جامعه در تداوم پژوهش پرداخته خواهد شد.

۲. ملاحظات اخلاقی

در این مقاله تلاش گردید صداقت و امانتداری در گزارش مقالات رعایت شود و یافته‌های حاصل از این مقالات بدون هیچ‌گونه سوگیری بیان شود.

۳. مواد و روش‌ها

این مقاله مروری با جستجوی هدفمند منابع انگلیسی و فارسی در پایگاه‌های اطلاعاتی Pubmed، Web of Science، Google Scholar، Scopus، بانک اطلاعات نشریات ایران (Magiran)، پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID) انجام شد. واژگان کلیدی شامل Ethic و Community Based Studies و Population Based Studies بود. چکیده مقالات مورد بررسی قرار گرفت و مقالات غیر مرتبط و نیز تکراری حذف شد و مقالات باقی‌مانده مطالعه و تحلیل شد.

۴. یافته‌ها

بر اساس یافته‌های مطالعات، اصول اخلاقی در پژوهش‌های بر مبنای جامعه دارای ۵ اصل شامل حفاظت از سلامت جامعه و گروه‌های آسیب‌پذیر و احترام به آن‌ها و رعایت اصل محرمانه بودن اطلاعات و در نهایت ارائه فواید حاصل از پژوهش به جامعه می‌باشد که تقریباً شبیه به سایر پژوهش‌ها می‌باشد، ولی در این نوع از پژوهش‌ها سایر اصول اخلاقی در سطوح مختلف شامل جامعه میزبان، کارکنان و شرکت‌کنندگان وجود دارد که به تفصیل به آن‌ها پرداخته خواهد شد.

۴-۱. اصول اخلاقی در پژوهش‌های مبتنی بر جامعه: پنج اصل اخلاقی که باید در پژوهش‌های بر مبنای جامعه در نظر گرفته شود (۲، ۴-۵):

- محافظت از سلامتی و تندرستی جمعیت‌ها.
- احترام به جمعیت‌ها و حق آن‌ها در رابطه با تصمیم‌گیری برای خود.
- حفاظت از جمعیت آسیب‌پذیر و لزوم توضیحات ویژه در مورد پژوهش.
- حفاظت از اطلاعات محرمانه، یکپارچگی و محترم‌شمردن جمعیت‌ها (احترام به فرهنگ، عادات و دین جامعه مورد بررسی).
- توزیع عادلانه فواید حاصل از تحقیق در جمعیت‌ها و اهمیت ایجاد زیرساخت‌ها.
- در این قسمت به تشریح هر یک از این اصول اخلاقی می‌پردازیم:

۴-۱-۱. محافظت از سلامتی و تندرستی جمعیت‌ها (۴): در زمینه پژوهش بر مبنای جامعه، پژوهشگر مسئولیت دوجانبه نسبت به نمونه‌های فردی و نسبت به جامعه‌ای که نمونه‌ها بخشی از آن هستند، دارد. اولین اصل در این حیطه از اصول اخلاقی، آسیب‌نرساندن به جمعیت نمونه است. مسلماً آسیب نرساندن به جمعیت نمونه، به تعادل مناسب مزیت‌ها و آسیب‌های بالقوه نیاز دارد. نکته بسیار مهم در پژوهش‌های بر مبنای جامعه این است که در این نوع از پژوهش‌ها علاوه بر در نظر گرفتن سلامت جسمی نمونه‌های انسانی و جامعه، باید

مزیت‌ها و آسیب‌های بالقوه نسبت به یک گروه یا فرهنگ که مورد مطالعه قرار می‌گیرند نیز بررسی شود. شرط لازم دیگر اخلاق در پژوهش‌های بر مبنای جامعه این است که بر اساس اولویت مشکلات بهداشت عمومی در جامعه مورد مطالعه باشد. پژوهشی که یک مشکل بهداشت عمومی در کشورهای توسعه یافته را هدف قرار می‌دهد (برای مثال بیماری‌های عروق کرونری قلب) ممکن است در کشورهای در حال توسعه نامربوط باشد، چراکه این کشورها بیشتر درگیر بیماری اسهال و بهداشت مادر و کودک هستند. اگر پژوهش در کشور دیگری که نگرانی یا نیازمندی ناچیزی به اطلاعات علمی آن دارد، انجام شود، ارزش علمی واقعی پژوهش یا نتایج حاصل از آن پژوهش در کشور اجراکننده معتبر نخواهد بود. علاوه بر مسأله رعایت اخلاق در پژوهش بر اساس اولویت و نیاز پژوهش در جامعه مورد نظر، لازم است به این نکته نیز توجه شود که آیا پژوهش در جامعه مورد نظر بر اساس تقاضای آن جامعه است یا خیر؟ بنابراین لازم است نمایندگانی از جامعه مورد نظر در پژوهش نیز باشد که بتوانند مشخص کنند که پژوهش به چه میزان بر اساس نیاز و تقاضای جامعه است و چگونه پیامدهای پژوهش انتشار یافته و به نفع مردم مورد استفاده قرار می‌گیرند. بر این اساس، پژوهش علمی مطلوب در راستای حفظ سلامتی و تندرستی جامعه، بر اساس اولویت و تقاضای جامعه و متناسب با شیوه‌های مناسب فرهنگی و قانونی در جامعه مورد مطالعه تدوین می‌شود و توسط همه گروه‌های مرتبط مورد بررسی قرار می‌گیرد و در نهایت انتشار نتایج حاصل از پژوهش بهترین محافظت را برای جمعیت‌های انسانی ارائه می‌دهد.

۴-۱-۲. احترام به جمعیت‌ها و حق آن‌ها در رابطه با تصمیم‌گیری برای خود (۵): برخلاف پژوهش‌های بالینی، پژوهش در جامعه، مسأله دیگری را به وجود می‌آورد مبنی بر این‌که چگونه رضایت از جانب جمعیت کسب شود، به ویژه این‌که آیا یک نماینده قانونی جامعه می‌تواند از جانب هر یک از اعضای آن رضایت بدهد؟ رهبران جامعه نمی‌توانند به طرز واقع‌بینانه از

جانب همه جمعیت رضایت بدهند، چراکه آن‌ها هیچ راهی برای دانستن این‌که هر شخص چه تصمیمی خواهد گرفت، ندارند. در اینجا «رضایت» مفهوم اشتباهی است، زیرا هر یک از اصول مرسوم وجود ندارد: اطلاعات ویژه درباره منافع و خطرات، داوطلبانه بودن و صلاحیت. مفهوم بهتر این است که بگوییم رهبران بایستی در دستیابی به «رضایت جامعه» درباره پژوهش بر مبنای جامعه مورد مشاوره قرار بگیرند. مشکل در بررسی «احترام به جمعیت‌ها و حق آن‌ها در رابطه با تصمیم‌گیری برای خود» در بسیاری از موقعیت‌ها ممکن است مشکل باشد، زیرا پژوهشگر نمی‌تواند تعیین کند که چه کسی نماینده قانونی جامعه است. آیا دولت‌ها یا سازمان‌های بهداشت عمومی که در پژوهش مشارکت دارند توسط مردم انتخاب می‌شوند یا اساساً حقوق و یا منافع دارند یا خیر. برخی از رهبران صلاحیت قانونی رسمی یا شناخته شده ندارند تا برای جمعیت سخنرانی کنند، اما ممکن است در بسیاری از جاها به عنوان نماینده مذهبی، فرهنگی یا اجتماعی دیده شوند. در پیگیری رضایت عمومی جامعه برای پژوهش در مقیاس بزرگ، پژوهشگران باید از آگاهی محلی درباره کسانی که در موقعیت‌های درست رهبری هستند، مطلع بوده و نسبت به آن حساس باشند. یک مدل اثربخش از رضایت، اجازه و رضایت عمومی توسط Hall در گامبیا گزارش شده است. موافقت فردی از طریق یک حلقه وابسته به رهبر مذهبی درخواست می‌شود و توسط دولت آغاز می‌شود، سپس به رییس ناحیه منتقل می‌شود و پس از آن به رییس روستا انتقال داده می‌شود. جلسات روستایی تشکیل می‌شوند تا درباره مطالعه توضیح داده شود و از فرد درخواست می‌شود تا برای مطالعه در خانواده‌اش موافقت کند.

۳-۱-۴. حفاظت از جمعیت آسیب‌پذیر و لزوم توضیحات ویژه در مورد پژوهش (۴): در بحث پژوهش بر روی جامعه، گروه‌های آسیب‌پذیر شامل اقلیت‌های مذهبی، اقلیت نژادی، مذهبی، قومی، مردم بومی یا تبعه‌های خارجی می‌باشند که دارای ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی

خاص خود می‌باشند، به طوری که از سایر قسمت‌های جمعیت‌های ملی متمایز هستند. علاوه بر این، فقر در یک جمعیت، آن‌ها را نسبت به محرک‌های مالی یا سایر محرک‌ها حساس‌تر می‌سازد. موقعیت فرهنگی یا سیاسی منزوی یک جمعیت، ممکن است به استقلال آن‌ها و تحمل آن‌ها در برابر پیشنهاد متخصصین برای شرکت در پژوهش آسیب برساند. بی‌سوادی و فقدان شبکه‌های ارتباطی مناسب، انتشار اطلاعات جامع و قابل درک را مشکل می‌سازد، گرسنگی و بهداشت ضعیف آن‌ها می‌تواند خطرات و بار تحمیلی پژوهش را بالا ببرد. علاوه بر این موارد، گروه‌های آسیب‌پذیر شامل پژوهش در جامعه بر روی زنان باردار، نوزادان و کودکان، بیماران روانی و عقب‌افتادگی ذهنی و زندانیان نیز صدق می‌کند. بنابراین احترام به مردمی که توانایی آن‌ها کاهش یافته، کسانی که برای انتخاب کاملاً آزاد نیستند یا کسانی که دارای خطر بالایی هستند، حفاظت در برابر آسیب‌های بالقوه پژوهش را ضروری می‌کند. بنابراین پیش از آنکه پژوهش بر روی افراد آسیب‌پذیر اجرا شود، لازم است به این اصول اخلاقی سنتی توجه ویژه شود: نمونه‌های آسیب‌پذیر تنها هنگامی انتخاب می‌شوند که منافع حاصل از پژوهش به طور مستقیم به شخص یا گروهی از اشخاص مربوط باشد.

۴-۱-۴. حفاظت از اطلاعات محرمانه، یکپارچگی و محترم شمردن جمعیت‌ها (احترام به فرهنگ، عادات و دین جامعه مورد بررسی) (۴): هر فرهنگی آداب و رسوم خود را درباره اطلاعات محرمانه و ارتباطات دارد. بر پژوهشگران لازم است که درباره پیامدهای محلی، باورهای مذهبی و شخصی درباره حرمت اطلاعات محرمانه آموزش ببینند و نسبت به آن حساس باشند. از دید یک پژوهشگر، حفاظت از اطلاعات محرمانه، بسیار مفید است. اگر پژوهشگر نتواند تضمین بدهد که اطلاعات به دست‌آمده به عنوان نتیجه‌ای از مطالعه در خارج از گروه مطالعه افشا نخواهد شد، استخدام و نگهداشتن نمونه‌های انسانی بسیار مشکل‌تر خواهد بود، البته فشارهای دائمی برای افشاشدن رازهای نمونه‌های پژوهش وجود دارد.

ممکن است پژوهشگران افشاشدن اطلاعات را برای پیشرفت اهداف علمی خود انتخاب کنند؛ ممکن است آن‌ها نیاز پیدا کنند که اطلاعات را به سازمان‌های دولتی یا حامیان گزارش کنند یا ممکن است آن‌ها برای افشای اطلاعات به منظور اجرای عدالت، دستور دادگاهی یا احضاریه دریافت کنند. اگر یک بزرگسال دارای صلاحیت، رضایت آگاهانه بدهد و تعیین کند که چه اطلاعاتی و برای چه کسی افشا شود، نقض محرمانه بودن اطلاعات اتفاق نمی‌افتد. با این وجود قوانین شفاف‌سازی مورد نیاز است که به طور مؤثر کنترل کند که در هنگام نبود رضایت، چه زمانی می‌توان به صورت اخلاقی اطلاعات را افشا کرد. سه نوع توجیه می‌توان برای افشای اطلاعات محرمانه به دست آمده در دوره پژوهش پیشنهاد کرد: اول این که ممکن است افشا کننده تصور کند که لازم است گزارش علمی موثق‌تر یا معتبرتری ارائه دهد. در اپیدمیولوژی، اغلب هدف دقیق مطالعه، به دست آوردن داده‌های دموگرافیک، بهداشتی یا رفتاری است. ممکن است محدودیت‌ها درباره جمعیت یا انتشار داده‌ها هدف دقیق پژوهش را با شکست مواجه کند. درک پیشین درباره انتشار اطلاعات بین پژوهشگر و فرد و/یا جمعیت می‌تواند بر مشکلات محرمانه بودن غلبه کند. دوماً ممکن است تصور شود که افشاسازی برای حفاظت از سلامتی و امنیت دیگران لازم است، مانند گزارش سوءاستفاده از کودکان یا بیماری‌های واگیردار به مسؤولان بهداشت عمومی نیز نیاز به افشاسازی اطلاعات برای حفاظت از دیگران را نشان می‌دهد. در نهایت ممکن است پژوهشگران بر این باور باشند که افشاسازی بهترین فایده برای نمونه پژوهش است، مانند هنگامی که نمونه به درمان پزشکی نیاز دارد. در پژوهش‌های بر مبنای جمعیت نیز در زمینه افشاسازی اطلاعات می‌توان بیان کرد که جمعیت‌ها این حق را دارند که از حیثیت و کرامت خود دفاع کنند، درست همانطور که افراد این کار را می‌کنند. این امر قابل تصور است که حتی جایی که اطلاعات افشاشده درباره هر یک از اعضای گروه فاقد اهمیت است یا از نظر شخصی

قابل شناسایی نیست نیز ممکن است به گروه آسیب وارد شود، البته بسیاری از اطلاعات جمع‌آوری شده در یک بررسی اپیدمیولوژی مناسب، به طور بالقوه برای سلامت جامعه مفید است. هنوز، توان (چه عمدی و چه غیر عمدی) استفاده از اطلاعات، به شیوه‌ای کهشان و کرامت انسان دچار آسیب شود، همیشه وجود دارد. حق جمعیت‌ها برای سخن گفتن در جمع‌آوری و انتشار داده‌هایی که آن‌ها معتقد هستند انعکاس بدی در هویت آن‌ها دارد، یک اصل اخلاقی مهم است.

۴-۱-۵. توزیع عادلانه فواید حاصل از تحقیق در جمعیت‌ها و اهمیت ایجاد زیرساخت‌ها (۲): بر اساس این اصل، فایده‌ها و بار تحمیلی پژوهش باید به طور منصفانه توزیع شود. کسانی که پژوهشی را آغاز، حمایت یا اجرا می‌کنند (شامل دولت‌ها، تهیه‌کنندگان، صنعت و پژوهشگران) تعهد دارند که فایده‌های پژوهش را به اشتراک بگذارند، نه فقط برای نمونه‌هایی که در پژوهش شرکت می‌کنند، بلکه برای نمونه‌های که در پژوهش شرکت نکرده‌اند و نیز سایر جوامع. بنابراین اصل نمونه‌های پژوهش نباید فقط به عنوان وسیله‌ای برای اهداف پژوهش دیده شوند، بلکه باید به عنوان اشخاصی با نیازهای گوناگون بهداشتی در نظر گرفته شوند که پس از اجرای پژوهش، فواید ناشی از پژوهش به خود این افراد برمی‌گردد. در تطابق با اصل عدالت توزیعی، یک توجیه اخلاقی این است که فایده‌های پژوهش در برابر مشارکت آن‌ها مبادله شود. این می‌تواند شامل فایده‌های مستقیم دارو یا واکسن ارائه شده در طراحی مطالعه و همچنین کاهش خطر و ارائه خدمات مراقبت بهداشتی باشد. همچنین این وظایف اخلاقی پس از هنگامی که مطالعه تکمیل می‌شود، ادامه یابند. آیا این اخلاقی است که هنگامی که مطالعه به پایان رسید، از همه خدمات مراقبت بهداشتی که جامعه از آن بهره برده و انتظار آن را داشته، به سرعت صرف نظر کرد؟

۴-۲. رعایت اصول اخلاقی در سطوح مختلف (۶): بحث دیگری که در پژوهش‌های بر مبنای جامعه مورد توجه قرار گیرد، رعایت اصول اخلاقی در سطوح مختلف تحقیق است.

این سطوح شامل ۱- جوامع بزرگ‌تر که در آن‌ها پژوهش اجرا می‌شود (جوامع میزبان)؛ ۲- کارکنان عرصه که مسئول فعالیت‌های روزانه در مورد یک مداخله هستند؛ ۳- شرکت کنندگان در پژوهش است که در ذیل به شرح آن پرداخته خواهد شد.

۴-۲-۱. جوامع بزرگ‌تر که در آن‌ها پژوهش اجرا می‌شود (جوامع میزبان) (۶): اگرچه در مناسب بودن جمعیت مطالعه، امکان‌پذیری و قابلیت دسترسی مهم هستند، اما جمعیتی مناسب است که لزوماً در دسترس‌ترین جمعیت برای پژوهشگر نباشد. جمعیت باید بر اساس سؤال مطالعه، نتایج مورد انتظار و حجم نمونه مورد انتظار انتخاب شود. باید جمعیت مورد مطالعه دارای تعداد کافی از شرکت‌کنندگان برای نمونه‌گیری باشد. اگر جمعیت مورد مطالعه بسیار کوچک باشد و حجم نمونه مورد نظر را نداشته باشد، مطالعه به میزان کافی قدرت آماری نخواهد داشت تا نتایج معنی‌داری به دست آید؛ این بدان معنی است که زمان و کوشش شرکت‌کنندگان اتلاف شده است. جمعیت مورد مطالعه باید ابزارهای لازم برای اجرای مطالعه را داشته باشد. برای مثال در مطالعه‌ای که هدف آن افزایش مصرف ویتامین A در جمعیتی است که دچار کمبود این ویتامین هستند، باید سبزی‌ها و میوه‌هایی که منبع این ویتامین هستند، در فروشگاه‌های محلی موجود و در دسترس جمعیت مورد نظر باشد. همچنین اغلب اختلافات زبانی، فرهنگی و اجتماعی اقتصادی بین پژوهشگر و شرکت‌کنندگان در مطالعه وجود دارد. بنابراین در این پژوهش‌ها، باید نسبت به اختلافات قومی و فرهنگی حساس بود. از سوی دیگر پژوهش بر مبنای جامعه به صورت مشارکت مساوی بین متخصصین آموزش‌دیده جامعه و اعضای آن اجرا می‌شود که باعث کاهش احتمال انجام پژوهش‌هایی می‌شود که با نگرانی‌های موجود در جامعه ارتباطی ندارد. بنابراین پژوهش بر مبنای جامعه باید ارزش‌های متمایز جامعه، فرهنگ و عملکردهای اجتماعی را شناسایی کرده و به آن‌ها احترام بگذارد.

۴-۲-۲. کارکنان عرصه که مسئول فعالیت‌های روزانه در مورد یک مداخله هستند (۶): اصطلاح کارکنان عرصه به افرادی گفته می‌شود که در مداخلات بر مبنای جامعه، فعالیت‌های روزانه پژوهش را انجام می‌دهند مانند تکمیل‌کنندگان پرسشنامه از طریق مصاحبه با اعضای جامعه. انتخاب کارکنان عرصه باید منصفانه باشد و حقوق، امنیت و آسایش آن‌ها باید حفظ شود. معیارهای انتخاب کارکنان بیشتر بر اساس محل اقامت، جنس و ویژگی‌های فردی و سطح تحصیلی است، ولی اصل اخلاقی عدالت همیشه باید به کاربرده شود. در پژوهش‌های بر مبنای جامعه، استخدام داوطلبان محلی، عامل کلیدی در ماندگاری آن است، مالکیت را افزایش می‌دهد و خطر فرسایش کارکنان عرصه را کاهش می‌دهد، اما هنگامی که باید داده‌های حساسی جمع‌آوری شود، توصیه می‌شود که افرادی که داده‌ها را جمع‌آوری می‌کنند، مربوط به خارج از جامعه باشند و در این حالت پژوهشگر نیز کنترل بیشتری بر فرایند انتخاب دارد. در مواردی که داده‌های جمع‌آوری‌شده باید بر اساس جنس یا سن شرکت‌کنندگان باشد، سن و جنس کارکنان عرصه نیز تحت تأثیر این مسأله قرار می‌گیرد. برای مثال هنگامی که داده‌های جمع‌آوری‌شده در زمینه شیردهی، دریافت غذایی و تهیه غذا است، در جمع‌آوری داده‌ها زنان ترجیح داده می‌شوند. کارکنان عرصه در پژوهش‌های بر مبنای جامعه، باید دلسوز و حساس باشند و بدون برقراری رابطه عاطفی با اعضای جامعه، همدلی کنند و از افراد یا گروه خاصی در جامعه حمایت نکنند. وظایف مرتبط با پژوهش به مهارت‌ها و توانایی‌های مشخص و بنابراین سطح پایه‌ای از آموزش نیاز دارد. کارکنان عرصه به مهارت‌های دیگری هم نیاز دارند که باید بر حسب پروژه به آن‌ها آموزش داده شود. باید به کارکنان عرصه به میزان کافی آموزش داده شود، آموزش نباید فقط در زمینه فعالیت‌های مرتبط با پروژه باشد، بلکه باید در زمینه مهارت‌های برقراری ارتباط و اهمیت امور شخصی و محرمانه بودن نیز آموزش داده شود. آموزش و نظارت کافی کارکنان از خطاهای ناشی از بی‌دقتی و سهل‌انگاری نیز جلوگیری می‌کند.

آموزش به کارکنان به اطلاعات و تجربیات آن‌ها می‌افزاید که می‌تواند در کارهای بعدی به آن‌ها کمک کند. آموزش به کارکنان می‌تواند سطح رفاه خانواده آن‌ها را نیز افزایش دهد. دستمزد، آشکارترین فایده پژوهش برای کارکنان است. دستمزد و محرک‌ها برای اجرای موفقیت‌آمیز پژوهش لازم است و یکی از موانع جدی موجود در اجرای مطالعه، عدم توافق در مورد دستمزد کارکنان عرصه است. بنابراین لازم است که در مورد دستمزد و سایر منافع حاصل از مطالعه، پیش از اجرای مطالعه، توافق شود تا از احساس منفی نسبت به کارکنان و تأثیرات نامطلوب آن بر فعالیت‌های مطالعه پیشگیری شود. امنیت کارکنان بیشترین اهمیت را دارد. در برخی مناطق، لازم است کارکنان عرصه به صورت جفت کار کنند که سرعت فرایند را کاهش و هزینه را افزایش می‌دهد. هرگونه لباس رسمی یا دارای لوگو باعث می‌شود که کارکنان در جامعه شناخته‌شده‌تر باشند و به افزایش اراده گروهی و افزایش اعتماد به نفس در افراد و محترم‌بودن آن‌ها در جامعه کمک می‌کند.

۳-۲-۴. شرکت‌کنندگان در پژوهش (۶): بر طبق اصل عدالت، انتخاب شرکت‌کنندگان در مطالعه باید منصفانه و بدون بهره‌برداری از گروه یا افراد مستعد باشد. فرایند انتخاب و استخدام باید شفاف، متناسب با جمعیت مورد مطالعه و بر اساس سؤال مطالعه بوده و توسط معیارهای مشخص ورود و خروج مطالعه هدایت شود. هزینه‌هایی که در طول مطالعه بر شرکت‌کننده تحمیل می‌شود، مانند هزینه حمل و نقل باید به او برگشت داده شود. جبران خسارت‌های مربوط به زمان و ناراحتی برای شرکت‌کنندگان مجاز است، اما مقدار آن باید معقول و هماهنگ باشد. گاهی به جای پول از محرک‌ها استفاده می‌شود. در این صورت محرک باید مناسب، پذیرفتنی، معنی‌دار و هماهنگ با شرایط محلی بوده و برای شرکت‌کننده ارزش داشته باشد. چیزی که برای جبران استفاده می‌شود نباید به حدی جذاب باشد که شرکت‌کننده تصمیم بگیرد، در مطالعه شرکت کند که این مورد مخصوصاً

در افراد فقیر بسیار مهم است. در مطالعات بر مبنای جامعه که اغلب گروه‌های پرخطر مانند افراد مبتلا به ایدز یا افراد چاق را مورد مطالعه قرار می‌دهد، باید توجه داشت که نباید این افراد به علت شرکت در مطالعه دچار بدنامی در اجتماع شوند. گاهی اوقات مطالعات به دلیل مقرون به صرفه‌بودن بر روی افراد یا گروه‌های پرخطر انجام می‌شوند. در این صورت گروه‌های پرخطر باید به دقت تعریف شوند، سپس مورد شناسایی قرار گرفته و هدفمند شوند تا بر اساس اصل عدالت همه افراد یا گروه‌های پرخطر بتوانند وارد مطالعه شوند. کسب رضایت آگاهانه از شرکت‌کنندگان پیش از جمع‌آوری داده‌ها، یکی از حقوق شرکت‌کنندگان است. افراد حق دارند در مورد خود تصمیم بگیرند که در مطالعه شرکت کنند یا نه. رضایت باید داوطلبانه و بدون اجبار یا اضطراب گرفته شود. همچنین شرکت‌کنندگان باید بتوانند هر زمان که خواستند بدون ارائه دلیل از مطالعه خارج شوند. باید ارتباط مناسب بین شرکت‌کننده و پژوهشگر برقرار شود تا شرکت‌کننده بتواند سؤالات خود را از پژوهشگر بپرسد. همچنین شرکت‌کنندگان باید اطلاعات کافی برای تصمیم‌گیری داشته باشند. آن‌ها باید از طبیعت، طول دوره، اهداف، دیدگاه مطالعه، روش‌های اجرای مطالعه مزایا و مضرات مورد انتظار، خطرات و مشکلات، فواید شخصی، هرگونه ناراحتی و گرفتاری و اطلاعات مربوط به داوطلبانه‌بودن پژوهش و توانایی خروج از مطالعه آگاه باشند. همچنین آن‌ها باید سواد کافی برای مطالعه فرم رضایت و امضای آن داشته باشند. در غیر این صورت باید موارد لازم از سوی کارکنان به خوبی برای آن‌ها توضیح داده شود.

۳-۴. راهبردهای مطالعات بر مبنای جامعه (۲، ۷): آخرین بحث که در پژوهش‌های بر مبنای جامعه مورد توجه قرار می‌گیرد، راهبردهایی مربوط به حفاظت از منافع جامعه است. اگر مکانیسم‌هایی که سازنده و حفظ‌کننده اعتماد هستند، در طول پیشرفت و اجرای پروتکل‌های پژوهش به خوبی ایجاد شوند، پژوهشگران اجراکننده پژوهش بر مبنای جمعیت می‌توانند ارتباطات مؤثر و کارآمد با جامعه را تسهیل کنند.

چهار راهبرد عمده عبارت‌اند از: ۱- مشارکت جامعه در پیشرفت پژوهش؛ ۲- آگاه کردن جامعه درباره مطالعه؛ ۳- استخدام اعضای جامعه در گروه مطالعه؛ ۴- ارائه نتایج به جامعه.

۳-۴-۱. مشارکت جامعه در پیشرفت پژوهش: در پژوهش بر پایه جمعیت، مشارکت فعال اعضای جامعه در طراحی و اجرای اهداف پژوهش ضروری است. تشکیل یک گروه از جامعه در قالب یک شورا در ایجاد مشارکت فعال جامعه با پژوهشگر نقش مهمی دارد. برای همکاری لازم است افراد در این شورا که بهتر است از جمعیت مورد پژوهش انتخاب شوند، در مورد اهداف پژوهش و تمامی جوانب آن اطلاع کافی داشته و پس از رضایت کلیه اعضای این شورا، تصمیم‌گیری نهایی را برای همکاری با پژوهشگر اعلام نمایند. نتیجه همکاری پژوهشگر با این افراد، باعث افزایش ارتباط بین پژوهشگر با جامعه می‌شود. لازم است دو امر مهم مورد توجه قرار گیرد: ۱- مشارکت بین پژوهشگر و اعضای شورا بر اساس یک ارتباط و احترام متقابل می‌باشد؛ ۲- پژوهشگر نسبت به برنامه‌های اجتماعی و سیاسی اعضای شورا و شرایطی که آن‌ها به طور صادقانه نیازها و اولویت‌های جامعه را نشان دهند، حساس و آگاه باشند.

۳-۴-۲. آگاه کردن جامعه درباره مطالعه: آگاه کردن اعضای جامعه درباره اهداف و روش‌های پژوهش، گامی کلیدی در اجرای پژوهش بر مبنای جمعیت است. پژوهشگران لازم است علاوه بر همکاری با اعضای شورا، در قالب برنامه‌هایی مانند سخنرانی، تبلیغات بازرگانی، گزارش‌های خبری با روزنامه‌های محلی، مجلات و تلویزیون و ایستگاه‌های رادیویی به جامعه اطلاع دهند که مطالعه‌ای با این اهداف در حال انجام است. برای مثال یکی از پژوهش‌های موفق بر پایه جمعیت، مطالعه بر مبنای جمعیت پرفشاری خون بود که در IL Maywood اجرا شد (۸)، یک عضو گروه پژوهشی در یک جلسه شهری، در کلیساهای جامعه، در روزنامه محلی و در برنامه‌های رادیویی، اطلاعاتی درباره مطالعه ارائه داد. در این جامعه آفریقایی - آمریکایی که اکثراً از طبقه متوسط اجتماع بودند، شهردار و سایر رهبران محلی از مطالعه حمایت کردند. این

حمایت همراه با تمایل گروه مطالعه به گفتگوی علنی با اعضای جامعه درباره مطالعه، به موفقیت پروژه کمک کرد. در یک مرحله از این مطالعه، آزمایش‌های بالینی در ساختمانی انجام شد که دفتر کار شهردار و اداره پلیس در آن مستقر بودند که احساس امنیت را در شرکت‌کنندگان مطالعه افزایش داد. در طول تقریباً ۱۰ سال، بیشتر از ۲۵۰۰ مرد و زن از جامعه Maywood در پروژه‌های پژوهشی اپیدمیولوژیک گوناگونی درباره ژنتیک و عوامل تعیین‌کننده محیطی پرفشاری خون، چاقی و دیابت به عضویت گرفته شدند (۹).

۳-۴-۳. استخدام اعضای جامعه در گروه‌های مطالعاتی: در هر زمان ممکن، پژوهشگران بر مبنای جمعیت تا جایی که امکان دارد باید اعضای جامعه را در گروه مطالعه قرار دهند و این اعضا باید در طراحی و اجرای مطالعه، آنالیز و تفسیر نتایج دخالت داشته باشند. این موضوع اعتماد و همکاری را بین جامعه و پژوهشگر افزایش داده و تصویری نامناسب از پژوهشگر به عنوان «استعمارگر» که اطلاعات لازم را برای تکمیل مطالعات را بدون در نظر گرفتن نیازها و اولویت‌های مردم استخراج می‌کند، از بین می‌برد. در نتیجه این امر، همکاری بین پژوهشگر و جامعه افزایش می‌یابد.

۳-۴-۴. ارائه نتایج به جامعه: یکی از حقوق اصلی جمعیت مورد پژوهش، اطلاع از یافته‌های پژوهش‌های انجام‌شده بر روی آن‌هاست (۲). در حالت ایده‌آل، نتایج به صورت مداوم باید به جمعیت مورد پژوهش گزارش شود، ولی بسته به ماهیت مطالعه و انواع داده‌های جمع‌آوری شده، نتایج در همان ابتدای مطالعه و به سرعت در اختیار جمعیت مورد پژوهش قرار می‌گیرد یا در مرحله میانی و یا در مرحله نهایی که درک جامع‌تری از یافته‌های مطالعه در دسترس است می‌توان به شرکت‌کنندگان و جوامع درگیر عرضه کرد. برای مثال، فشار خون افراد شرکت‌کننده در یک جمعیت مورد مطالعه درباره پرفشاری خون، در هنگام آزمایش بالینی باید به آن‌ها گفته شود. فیدبک میانی برای افراد می‌تواند در هنگام ملاقات پیگیری رخ دهد که نتایج سایر آزمایش‌های انجام

حفاظت از مصلحت‌های جمعیت‌های محلی با تأسیس یک موسسه نیرومند آغاز می‌شود که از ارتباط بر اساس اعتماد و تعهد با اعضای جامعه حمایت کند. با این وجود ممکن است محدودیت‌های نیز در این زمینه وجود داشته باشد. ممکن است افراد و جوامع، منافع رقابتی یا متضادی در ارتباط با مشارکت در پژوهش علمی داشته باشند. بنابراین پژوهشگران باید نسبت به برنامه‌های اجتماعی و سیاسی اعضای شوراهای مصلحت‌اندیش جامعه حساس باشند و سعی کنند پتانسیل هدف قراردادن اولویت‌هایی را که تنها به اقلیت جمعیت محلی مربوط هستند، به حداقل برسانند.

۵. بحث

رعایت مسائل اخلاقی در کلیه پژوهش‌ها به ویژه پژوهش‌های مبتنی بر جامعه، به عنوان یک موضوع مهم باید مورد توجه پژوهشگران قرار گیرد. حفاظت از سلامتی جمعیت و احترام به حق آن‌ها برای تصمیم‌گیری برای خود، و در کنار آن حفاظت از اطلاعات محرمانه، یکپارچگی و محترم‌شمردن جمعیت‌ها (احترام به فرهنگ، عادات و دین جامعه مورد بررسی) و توزیع عادلانه فواید حاصل از تحقیق در جمعیت‌ها و ایجاد زیرساخت‌ها بر مبنای نتایج حاصل از پژوهش نقش مهمی در ایجاد اعتماد جامعه به پژوهشگران و موفقیت‌های آتی پژوهش‌های مبتنی بر جامعه می‌شود. از سوی دیگر، رعایت این اصول اخلاقی سبب پیشگیری از هرگونه تأثیر زیان‌آور بالقوه بر اعتبار پژوهشگر، اعتبار مداخله، و شهرت مؤسسه پژوهشی شده، فرصت ایجاد روابط مطلوب دوجانبه بین پژوهشگر و جامعه ایجاد می‌کند. از سوی دیگر علاوه بر جامعه مورد پژوهش، رعایت مسائل اخلاقی در سطح کارکنان پژوهش مبتنی بر جامعه نیز در تداوم پژوهش و کسب نتایج مطلوب حاصل از این پژوهش بسیار مهم است. رعایت حقوق، امنیت و آسایش کارکنان از اصول مهم اخلاقی می‌باشد که باید توسط پژوهشگر مورد توجه قرار گیرد. انتخاب کارمندان این نوع از پژوهش‌ها از داوطلبان محلی سبب ماندگاری و کاهش خستگی می‌شود، ولی باید دقت کرد که آموزش کافی در

شده در پژوهش در اختیار آن‌ها قرار گیرد. نتایج درازمدت به شرکت‌کنندگان فردی و جوامع به ویژه در مطالعات اپیدمیولوژی ژنتیکی مطرح است که مفهوم یافته‌های پژوهش را نمی‌توان به سرعت تشخیص داد. با توجه به سطح تعهدی که در اجرای کارآزمایی‌های پژوهش بر مبنای جامعه می‌تواند برای جوامع در نظر گرفته شود، اغلب از نظر اخلاقی شایسته است (اگر اجباری نباشد) که برخی از انواع مزایای مطالعه که به گستردگی جامعه هستند، پس از پایان مطالعه به جامعه عرضه شوند. در بسیاری موارد، چنین مزیتی شامل به اشتراک گذاشتن یافته‌های مطالعه با جامعه و/یا اشخاصی است که در مطالعه شرکت کرده‌اند. مزایای موفق‌تر می‌توانند شامل دسترسی داشتن به مداخله برای آن دسته از اعضای جامعه باشد که از طریق مطالعه پژوهشی به مداخله دسترسی نداشته‌اند. به عنوان مثال یک مطالعه پژوهشی که نشانگرهای ژنتیک مشخصی را در سطح جامعه جستجو می‌کند، درمی‌یابد که یک ژن مشخص وابسته به دیابت در جامعه قومی یا نژادی خاصی بسیار شایع است. بنابراین پژوهشگران احتمالاً این اطلاعات را با جامعه به اشتراک می‌گذارند و به احتمال زیاد ممکن است بخواهند که برای یافتن راه‌هایی برای عرضه اطلاعات آموزشی حساس به فرهنگ، با جامعه کار کنند تا به آموزش اعضای جامعه درباره علم ژنتیک و چگونگی تفسیر یافته‌های مطالعه در شرایط جامعه کمک شود.

۴-۴. تداوم همکاری جامعه: در پژوهش‌های بر پایه جمعیت باید اطمینان حاصل می‌شود همانطور که پژوهش پیشرفت می‌کند، جامعه‌ها باید به صورت پیوسته درگیر شوند. در تجزیه و تحلیل همکاری مداوم جامعه در پژوهش، چندین الگو برای مشارکت جامعه طرح‌ریزی کردند. دامنه این الگوها از مذاکرات غیر رسمی با رهبران جامعه در ارتباط با اهداف، روش‌ها و خطرات مطالعه تا مشارکت یک کمیته مصلحت‌اندیش جامعه در هر مرحله از پژوهش می‌باشد. یک پژوهش بر مبنای جامعه موفق، تنها هنگامی می‌تواند رخ دهد که یک چارچوب برای تسهیل گفتگو و حل کردن اختلافات وجود داشته باشد.

زمینه جمع‌آوری داده‌ها باید مد نظر قرار گیرد و در مورد داده‌های حساس بهتر است از پژوهشگران تربیت‌شده در این عرصه به کار گرفته شود.

۶. نتیجه‌گیری

هدف اصلی پژوهش بر مبنای جامعه ارتقای عدالت اجتماعی در حیطه سلامت و بهداشت است. در این نوع از پژوهش اطلاعات درباره وضعیت سلامت جوامع جمع‌آوری شده، بهترین راه‌کارها برای بهبود وضعیت سلامت بررسی و کشف شده و در نهایت این نتایج به جامعه ارائه می‌شود. این امر سبب می‌شود که در جوامع با بهداشت و سلامت نامناسب (به دلیل عوامل اجتماعی، سیاسی یا اقتصادی) با کم‌ترین هزینه، شاهد ارتقای سلامت و بهداشت جامعه باشیم. بنابراین ارائه راه‌کارهای مناسب و بازگرداندن نتایج حاصل پژوهش به جامعه، یکی از اصول منحصر به فرد اخلاق در پژوهش بر مبنای جامعه است که باید همیشه در نظر گرفته شود تا امکان تداوم پژوهش وجود داشته باشد.

۷. تقدیر و تشکر

از استاد ارجمند جناب آقای دکتر عزیزی که در نگارش این مقاله نویسندگان را راهنمایی کردند، تشکر و قدردانی می‌شود.

۸. سهم نویسندگان

نویسندگان معیارهای استاندارد نویسندگی بر اساس پیشنهادات کمیته بین‌المللی ناشران مجلات پزشکی را دارا هستند.

۹. تضاد منافع

هیچ تضاد منافی وجود ندارد.

References

1. Taylor HA, Johnson S. Ethics of population-based research. *J Law Med Ethics* 2007; 35(2): 295-299.
2. Marshall PA, Rotimi C. Ethical challenges in community-based research. *Am J Med Sci* 2001; 322(5): 241-245.
3. Weisstub D. Research on human subjects: Ethic, law and social policy. New York: Elsevier; 1998. p.97-132.
4. Gostin L. Ethical principles for the conduct of human subject research: population-based research and ethics. *Law Med Health Care* 1991; 19(3-4): 191-201.
5. Hall AJ. Public health trials in West Africa: Logistics and ethics. *Irb* 1989; 11(5): 8-10.
6. Faber M, Kruger HS. Nutrition research in rural communities: application of ethical principles. *Matern Child Nutr* 2013; 9(4): 435-451.
7. Wallerstein N, Duran B. Community-based participatory research contributions to intervention research: the intersection of science and practice to improve health equity. *Am J Public Health* 2010; 100Suppl 1: S40-46.
8. Cooper R, Rotimi C, Ataman S, McGee D, Osotimehin B, Kadir S, et al. The prevalence of hypertension in seven populations of west African origin. *Am J Public Health* 1997; 87(2): 160-168.
9. Rotimi C, Puras A, Cooper R, McFarlane-Anderson N, Forrester T, Ogunbiyi O, et al. Polymorphisms of renin-angiotensin genes among Nigerians, Jamaicans, and African Americans. *Hypertension* 1996; 27(3 Pt 2): 558-563.

Faṣḥnāmah-i akhlāq-i pizishkī i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics

2020; 14(45): e1

doi: <https://doi.org/10.22037/mej.v14i45.25736>

Journal Homepage: <http://journals.sbm.ac.ir/me>

REVIEW ARTICLE

Open Access

Ethics in Community-Based Studies

Somayeh Hosseinpour-Niazi¹ , Parvin Mirmiran^{*2}

1. Nutrition and Endocrine Research Center, Research Institute for Endocrine Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2. Department of Clinical Nutrition and Dietetics, Faculty of Nutrition Sciences and Food Technology, National Nutrition and Food Technology Research Institute, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Article history:

Received: 30 July 2019

Accepted: 06 February 2020

Published online: 27 March 2020

Keywords:

Ethics

Community-Based Studies

ABSTRACT

Background and Aim: Community-based research has a heavier ethical mission than other research because it has to figure out how to better address health issues in the population under study, while protecting the rights of the population under study. The purpose of this study is to examine the ethics of community-based research and its observance at different levels of society, staff and participants.

Materials and Methods: This article searched the databases of Web of science, PubMed, Scopus, google scholar, Magiran, SID with keywords in ethics, community based studies and population based studies.

Findings: Five ethical principles that must be considered in community-based research include: 1. Protecting the health and well-being of populations; 2. Respecting populations and their right to decide on themselves; (3. Protecting The vulnerable population and the need for specific research inquiries; 4. The protection of confidential information, the integrity, and respect for populations; 5. The fair distribution of the benefits of research into populations and the importance of infrastructure creation. These ethical principles must be taken into account at three levels of larger communities in which research is conducted (host societies), field staff and participants in the research.

Ethical Considerations: Honesty and trustworthiness were observed in reporting articles and the findings of these articles were stated without bias.

Conclusion: Research ethics, such as delivering results to the community, enable the community to actively participate in the development of community-based research.

* Corresponding Author: **Parvin Mirmiran**

Address: No 7, West Arghavan St, Farahzadi Blvd, Shahrak Qods, Tehran, Iran.

Postal Box: 19395-4741

Tel: (+21) 2243 2500

Email: mirmiran@endocrine.ac.ir

Cite this article as:

Hosseinpour-Niazi S, Mirmiran P. Ethics in Community-Based Studies. Faṣḥnāmah-i akhlāq-i pizishkī i.e., Quarterly Journal of Medical Ethics. 2020; 14(45): e1.